

כולל "פורת יוסף"
ע"ש ר' יוסף בן ר' סעדיה חדד ז"ל
רח' זבולון 37 גדרה

זמני הצום

בניסת הצום: 17/24
יציאת הצום: 18/25

עלון מס' 100
י' תשרי תשע"א

יום הכיפורים

"כי ביום הזה יכפר
עליכם... מכל,
זוֹטֹאתֵיכֶם, לִפְנֵי ה',
תִּטְהָרוּ" (ויקרא, ט"ז, ל')

אלנאם "עיצולנו של יום
הכיפורים לכפר",
אולאם ללאהר - צריך
האדם את עצלנו.
רבי לנחם לננדל שניאורסון

שיהיו דברי תורה "מחודדין בפיר"...

כרוזם אב על בנים

מעשה בבעל מפעל שהוצרך לעקור לארץ אחרת, והשכיר את המפעל לשנה.

בעל המפעל עצמו שמר על סדרי עבודה תקינים, שכן אם יעביד את הפועלים למעלה מכוחם, הלא יקרו ויתמוטטו, ושכרו יצא בהפסדו.

אבל השוכר לא חשב חשבונות אלו, שכן בקש להפיק את הרווחים הגדולים ביותר לאותה שנה, ותו לא. מהיותו אכזר ובעל לב קשה, העביד את הפועלים עד כלות כוחם, הרע את תנאי עבודתם וצמצם את שכרם. הללו נאנקו תחת עולו של העריץ ויחלו ליום שבו תסתיים שכירותו.

אבל הטרדות נמשכו כל היום, ובינתיים הסתיים ביקורו של בעל המפעל, והוא יצא החוצה בלוית השוכר כדי לנסוע אל האכסניא ולחתום שם על הארכת השכירות. כאשר ראו זאת הפועלים, חשכו עיניהם. הם ידעו, כי בעוד כמה דקות תצא השיירה לדרכה, והכל אבוד.

או אז נטשו את הכל, את המכונות ואת הסדנאות. עזבו את הכל ונהרו החוצה. השתטחו לפני המכונות וצעקו בקול נוקב: "אדוננו! ביד מי מסרת אותנו? ביד מי הפקדת אותנו? אל תעזבנו ואל תטשנו...!"

והנמשל: הקדוש ברוך הוא לקחנו לו לעם והנחנו כאב רחמן, אבל בעונותינו אמר: "אלכה ואשובה אל מקומי", ונתננו בידי לא נוכל קום, ביד הצר הצורר, הוא השטן, הוא היצר הרע, הוא מלאך המות (ב"ב, ט"ז).

והנה, בעשרת ימי תשובה, בא הקדוש ברוך הוא כביכול לפקוד אותנו, כאמור: "דרשו ה' בהמצאו אלו עשרת ימי תשובה". מה עושה השטן? מטרידנו בטרדות שונות ומבלבל את דעתנו. אבל כעת כבר פנה היום, בעל הבית עומד לנסוע, וכבר עומדים לנעול את השער. אם, חס וחלילה, יצליח הצורר לשכור את המפעל לשנה נוספת מה יהא עלינו, כמה יתעלל בנו...!

על כן, הבה ננהר אל השער ונפיל את תחינתנו: אל תשחת עמך ונחלתך, אל תתנו ביד זרים, משול בנו אתה בחסד ורחמים!

השנה עמדה להסתיים, וחווה השכירות עמד לפוג. ואז עברה השמועה, שבעל המפעל רק יבקר בו במלאת השנה, ובמעמד ביקורו יאריך את משך חווה השכירות.

נועצו הפועלים לבא לפניו בבכי ובתחנונים, ולבקשו בדמעות שלישי: "אל תמסרנו ביד הצורר המעיק, רחם עלינו ואל תשחיתנו. שוב להנהיג אותנו ולעמד בראשנו".

דבר ההתארגנות נודע לשוכר, והוא פעל לסכל את עצתם. עמד והטיל עליהם עבודות שונות במפעל ומחוצה לו, וטרד את דעתם כל יום הביקור כולו. הם עצמם לא התקוממו ולא טכסו עצה, כי אמרו: עוד היום ארוך, ונספיק גם לבצע את המוטל עלינו וגם לשוחח עם אדוננו...

"בשהלב מלא
בידאה מהבודא
אין בו מקום
לפחד נוסף
די אברהם דב לזין

"מי שאינו גותן
אל לבו
יום המיתה,
על ידי זה
אין לו יראה".
ר' נחמן

“ויקראו אל-אלהים, בחזקה” (יונה, ג, ח)

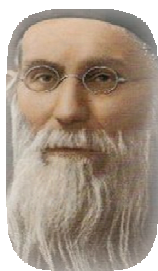
כך היו נראים אנשי נינוה: צועקים חזק! כלומר, הם אמנם עזבו את הגשמיות, התענו, צמו, והגיעו לעולם רוחני, אבל צורת העולם הרוחני שלהם היתה עולם רוחני גס, קריאה אל ה' "בחזקה"! אדם אמיתי, אומר הר' מקוצק, אינו צועק בחזקה. הוא צועק לבוא ב"קול דממה דקה!"

האדמו"ר מקוצק זיע"א

ה"סבא מסלבודקה", הגאון

רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, היה מדקדק מאד בהנהגתו עם אנשי ביתו. היה משתדל למנוע מאשתו צער וטרחה, מושיט לה עזרה בעבודתה, ועוד. על אף יחסו המיוחד, חשש תמיד שמא לא יצא ידי חובתו כלפיה, והיה מרבה

לבקש ממנה מחילה.

בעיקר, היתה מזעזעת פרידתו ממנה בערב יום הכפורים לפני צאתו את הבית להתפלל בישיבה. עם כל יחסו האדיב כלפיה, חשש שמא לא נהג עמה כשורה לפי ערכה וכבודה, והיה מתחנן לפני שתסלח לו. אם היה נדמה לו שהיא כאלו מהססת, היה נרעד כולו ולא היה זז משם עד שהיתה אומרת בפה מלא שהיא סולחת לו בכל לבה.

הימים הנוראים בהלכה ובאגדה

שאל פעם ה"חפץ חיים" זיע"א, מהו ההיתר להתפלל ביום הכפורים ביחד עם מי שממשיך להיות "עברייני"? והלא כך אנו מכריזים לפני אמירת "כל נדרי": "על דעת המקום וכו' אנו מתירים להתפלל עם העבריינים", דהיינו אפילו שהם עוד "עבריינים"?

סיפור זה שמע פעם הרב פרץ אריאל ז"ל, הרב של "מגדיאל", מפי "החזון איש" זצ"ל, שהוסיף כי "החפץ חיים" אמר, כי מן הדין היה דווקא לעשות ההפך, לקחת מקל ולסלק אותם מבית הכנסת, שבאו וממשיכים להיות "עבריינים"! אלא מאי? - הטעים ה"חפץ חיים" במתק לשונו, כל זה שוה אם אפילו רק אחד מן העבריינים יישאר וימשיך להתפלל בכל ימות השנה, ובשבילו כדאי להתפלל עמם גם כאשר הם עדיין כמות שהם!...

שכן של מצוות

ויזדרז האדם מאד בתפלה זו, כי תכלית כל עשרת ימי תשובה הוא יום הכפורים, ותכלית יום הכפורים הוא תפלת נעילה, שהכל הולך אחר החתום, ואם לא עכשו אימתי!?

ולכן, אף אם חלש הוא מחמת התענית, מכל מקום יאזור כגבר חלציו להתפלל במחשבה זכה וברורה, ולקבל על עצמו גדרי התשובה באמת. והבא לטהר מסייעין אותו, ויחתם בספר חיים טובים. הח"ח

דיני קטן ביום הכיפורים

פינת ההלכה

הרב דב ניסים עליע"א, ראש כולל "פורת יוסף"

תיקנו לנו חכמים לחנך את הקטן במצוות, עוד קודם שיגיע לגיל שחייב במצוות, כדי שיהיה רגיל במצוות.

גם במצוות יום הכיפורים צריך לחנך את הקטן, וכדלהלן:

נעילת הסנדל - מחנכים את הקטנים שילכו בנעליים סינטטיות או נעלי בד, ולא בנעליים או סנדלים מעור (וכן לא נעלי ספורט מעור). ואם שכחו ולא קנו להם, או שאבדו או נקרעו, ויש חשש שאם ילכו יחפים או עם גרביים בלבד יפצעו, או יינזקו משברי זכוכית וכיוצא בזה, יכולים להקל ולהנעילם נעלי עור.

רחיצה וסיכה - אף שחכמים התירו לרחוץ ולסוך הקטנים, מכל מקום בזמננו אם אין רגיל לרחוץ ולסוך בכל יום, יש להחמיר בדבר, אא"כ נתלככו.

אכילה ושתייה - בליל התענית אין צורך לתת לקטנים לאכול או לשתות, כיוון שאוכלים ושותים לעת ערב קודם כניסת הצום. לכן ישגיחו ההורים על הקטנים בערב יום הכיפורים שיאכלו וישתו כהוגן, כדי שלא יצמאו ויצטרכו לשתות בליל יום הכיפורים. ואם מתעורר הקטן בלילה ומבקש לשתות יכולים להקל ולהשקותו.

לעומת זאת ביום התענית, יאכלו הקטנים מיד בבוקר ואין לאפשר להם להתענות, עד גיל 9. לאחר שמלאו להם 9 שנים מחנכים אותם לשעות, דהיינו שאם הם רגילים לאכול בשעה 7:30 יאכלו בשעה 8:30 וכן על זה הדרך מוסיפים לענותו כפי כוחו.

קטן או קטנה שמלאו להם 11 שנים אם ידוע להוריהם שהם בריאים ויכולים להתענות כל היום, יתענו כל היום. ואם לאו יתענו רק עד חצות היום.

קטן שמלאו לו 13 שנה וקטנה שמלאו לה 12 שנה, הרי הם גדולים וחייבים להתענות כל היום, אא"כ יש חוות דעת רפואית שעלולים להסתכן כתוצאה מן הצום.